

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Art. 1. Utrùm detur in Ecclesia Judex controversiarum fidei, & qualis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83614](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83614)

dicium, ubicumque isti lupi apparuerint, conterendi sunt, &c. At si potuit competens sufficiensque iudicium fieri Pelagianis Concilio generali, quidni etiam potuit & rebaptizantibus, qui solius antiquae consuetudinis robore & vinci poterant, & tandem victi sunt?

R. 2. Augustino Hieronymum aperte contradicere in dialogo adversus Luciferianos, ubi sic loquitur: *Beatus Cyprianus... hereticorum baptismum reprobandus, ad Stephanum tunc Romae urbis Episcopum... super hac re Africanam Synodum direxit: sed conatus ejus frustra fuit. Denique illi ipsi Episcopi, qui rebaptizandos hereticos cum eo statuerant, ad antiquam consuetudinem revoluti, novum emisere decretum, Tum continuo illos sic loquentes inducit: Quid facimus? ita & nobis majores nostri, & illis sui tradidere majores. Novum autem hoc decretum vel ante, vel saltem non multo post B. Cypriani mortem emisere, ut facile intelligitur.*

Quod si quis velit Hieronymum loqui tantum de Africanis Episcopis, pro Orientalibus testem appellabimus ipsum Augustinum, lib. 3. contra Cresconium, cap. 2. ubi sic alloquitur Donatistas: *Majores vestri (primi Donatistae) quibus tale testimonium perhibuistis, quod ab Orientalium propterea communione discesserint, quia illi suum iudicium resciderunt, quo eis placuerat de ista baptismi questione Cypriano atque illi Africano Concilio consentire oportere, contra Cyprianum fecerunt. Primi autem Donatistae longo tempore vixerunt ante Nicaenum Concilium, quod fuit primum generale totius orbis Concilium: neque enim tale fuit Arelatense I. Nam nec ad illud Episcopi ex toto orbe convocati fuerunt, neque in eo per se aut legatos suos Romanus Pontifex praesedit. Unde ad summum vocari potest plenarium Occidentis Concilium,*

Africani igitur & Orientales Episcopi, Cyprianum errantem secuti, cum multo ante Nicaenam Synodum errorem suum deposuerint, sine plenario totius orbis Concilio ad antiquam non rebaptizandi hereticos consuetudinem revoluti sunt. Illis autem ad antiquam illam consuetudinem revolutis, quid circa baptismum, ab hereticis forma debita collatum, controversiae vel dubitationis aut superfluit, aut superesse potuit in Ecclesia catholica?

Omnis igitur controversia, omnisque dubitatio circa baptismum, ab hereticis debita forma collatum, in Ecclesia catholica sublata est sine plenario totius orbis Concilio. Neque hic obesse nobis potest Concilii Arelatenfis I. canon. 8. quo prohibetur ne rebaptizentur ii, qui apud hereticos in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti baptizati fuerunt; quia hic canon editus est contra Donatistas, qui facto schismate, controversiam in Ecclesia catholica jam dudum extinctam suscitabant, & baptizatos extra Ecclesiam iterum esse baptizandos contendeabant, atque ita, cum crederent veram Ecclesiam de toto orbe perisse, & in sola parte Donati remansisse, rebaptizabant eos, qui ab Ecclesia catholica ad illos transfugebant.

Ad secundum R. hoc est falsum: cum enim dicit S. Augustinus, *Si aliud alii, & aliud alii adhuc de ista questione, salva pace, sentirent, donec universali Concilio unum aliquid eliquatum sincerumque placuisset*, loquitur tantum hypothetice, hoc est, in ea tantum suppositione, in qua veritas catholica non eliquaretur ante Concilium generale; sive potuerit eliquari sine illo & ante illud, sive non potuerit, de quo hic sollicitus non est; sive eliquata fuerit sine illo & ante illud, ut nos tenemus, sive non fuerit, ut videtur tenuisse S. Doctor.

Bonitas nostrae responsionis patet ex eo, quod ad scopum S. Doctoris sufficiat eum loqui in tali suppositione; vult enim tantum duo in Donatistis reprehendere, videlicet quod & de baptismo hereticorum disceptando non servarent pacem, sed unitatem scinderent, separando se ab iis, qui illius baptismi validitatem defendebant, & hanc validitatem pergerent im-

pugnare, etiam post plenarium totius orbis Concilium, hoc est, post Nicaenam Synodum, canone 19. recipientem baptismum ab hereticis forma debita collatum; quorum primum non fecit, secundum vero non fecisset Cyprianus, cujus tamen exemplo regere se nitebantur Donatistae.

Dices, S. Augustinus, lib. 4. contra duas epist. Pelag. cap. ult. docet aliquas saltem fidei controversias finiri non posse sine Concilio generali. *Aut vero*, inquit, *congregatione Synodi (generalis) opus erat, ut aperta perniciēs damnaretur? quasi nulla heresis aliquando nisi Synodi (generalis) congregatione damnata sit: cum potius rarissime inveniantur, propter quas damnandas necessitas talis extiterit.* R. S. Doctorem loqui non de necessitate absoluta, & proprie dicta, contra quam hic pugnamus, sed tantum de necessitate secundum quid & improprie dicta, fundata in magna aliqua difficultate haereseos progressum, & fidei everisionem impediendi, vitandi vel extinguendi magnum aliquod schisma, novitatis defensores & patronos opprimendi extra Concilium generale.

Bonitas responsionis patet ex eo, quod per rarissimas haereseis, propter quas damnandas necessitatem congregandi Synodum generalem extitisse dicit, intelligat Arianam & Macedonianam. Quis autem negat has haereseis tam potius finaliter damnari sine generali Concilio, quam potuit damnari & re ipsa damnata est Pelagiana haeresis, quae & ab ingeniosis auctoribus accuratissime defensa fuit, & patronos habuit Episcopos non paucos, ob doctrinam & apparentem morum sanctimoniam minime contendendos, & tam profundi fuit examinis, quam Ariana haeresis, quantumvis evidentiam ejus exaggeret S. Doctor.

Porro quandonam hac secunda necessitate necessarium sit Concilium generale, summi imprimis Pontificis est judicare (cujus utpote Ecclesiae rectoris & moderatoris universalis munus est bono Ecclesiae providere) non novatorum, qui Concilia generalia petunt, non ut lites tandem aliquando, sed ut nunquam finiantur. *Hanc gloriam*, ut ait S. Doctor *ibid. captant, ut propter illos totius orbis Synodus congregetur, & quoniam, Domino eis resistente, orbem catholicum pervertere nequeunt, saltem, commovere conantur.*

DISPUTATIO IX.

De Judice Controversiarum.

ARTICULUS I.

Utrum detur in Ecclesia iudex controversiarum fidei, & qualis.

RESPONSIO I.

Datur in Ecclesia aliquis iudex controversiarum in materia fidei. Est de fide.

Prob. Christus Ecclesiae suae (supple semper visibili) contulit media omnia ad ejus conservationem necessaria: quod enim Christus voluit Ecclesiam suam esse perpetuam, & tamen aliquid ei ad hanc perpetuitatem necessarium denegavit, sine blasphemia asseri non potest. Atqui iudex controversiarum in materia fidei est medium necessarium ad conservationem verae Christi Ecclesiae. Ergo, &c.

Prob. min. Nam vera Christi Ecclesia stare non test sine unitate fidei, ut constat ex dictis suo loco de notis & characteribus verae Christi Ecclesiae. Unitas autem fidei conservari non potest sine iudice controversiarum in materia fidei: cum enim identidem etiam graves in materia fidei suscitantur controversiae, vel ob rerum obscuritatem, vel ob demonum aut hominum malitiam, sine iudice, cujus iudicio omnes possint & debeant acquiescere, certo certius membra Ecclesiae in diversas distraherentur.

tur partes in materia fidei, sicque in materia fidei aliis aliud, & aliis aliud tenentibus, fidei upitas tolleretur. Ergo, &c.

Dices. Ad conservandam unitatem fidei sufficiunt revelationes divinae, sufficienter propositae per motiva credibilitatis. Ergo non requiritur controversiarum iudex. Neg. ant. *Probabis.* Revelationes divinae per motiva credibilitatis sufficienter propositae, sufficiunt ad credenda ea omnia, quae fide divina credenda sunt. R. revelationes divinae, sic propositae, sufficere ad credenda ea, quae per eas clare exprimuntur, secus vero ad credenda ea, quae per eas exprimuntur, confusè tantum, aut ita per eas exprimuntur, ut locus relinquatur dubitationi & controversiae circa germanum sensum earum; tunc enim præter motiva credibilitatis, quibus revelationes divinae sufficienter proponuntur ut divinae, ad hoc ut omnes credant id quod fide divina credendum est, & ita ad hoc ut una & eadem sit omnium fides requiritur sententia iudicis controversiarum, qua tollatur dubitatio, & controversia finiatur: alioquin privatus quisque revelationes divinae, quantumvis ut divinae sufficienter sint propositae, suo modo interpretabitur in casu obscuritatis, vel controversiae circa legitimum illarum sensum, atque ita unus credit sic, alter autem sic, quo pacto tot ferè sensus erunt in materia fidei, quot capita,

RESPONSIO II.

Scriptura sacra non est iudex controversiarum in materia fidei.

Prob. 1. Nam si Scriptura est iudex controversiarum in materia fidei, vel sumpta secundum litteram, vel sumpta secundum sensum. Neutrum dici potest. Non primum: ut enim dicit Apostolus 2. Cor. c. 3. *Littera occidit*, & est hominibus propter eorum infirmitatem vel malitiam errandi occasio, ut hæcenus satis superque ostendit experientia, & probat exemplum omnium ferè hæreticorum, qui prava sua dogmata stabilire conati sunt Scripturæ divinae testimoniis. Atqui quod est hominibus occasio errandi, & ad stabilizandos errores suos abutuntur hæretici, minime idoneum est ad dirimendas fidei controversias. Ergo Scriptura sacra, sumpta secundum litteram, nec est, nec potest esse iudex controversiarum in materia fidei.

Non etiam secundum: nam ad iudicem controversiarum requiritur, ut sententiam possit clare pronunciare, & clare pronuntiet, ita ut intelligatur vel utraque litigantium parte, nullumque tergiversationi locum relinquat; alioquin frustra pronuntiaret sententiam. Atqui saltem sæpe aut omnino non potest, aut non nisi obscuram & ambiguum potest ferre sententiam Scriptura sacra secundum sensum considerata; cum germanus Scripturæ sensus sæpe obscurus sit & ambiguus. Unde sæpe fit, ut utraque litigantium pars eodem utatur Scripturæ testimonio, illudque ad sensum suum trahat.

At inquit. Quando sensus Scripturæ obscurus est in uno loco, in alio clarus est, atque ita Scriptura semper potest clare pronunciare, & semper clare pronuntiat sententiam. R. Si ita est, quare novatores, qui Scripturam sacram ut omnium fidei controversiarum iudicem agnoscunt, nullum altercandi finem faciunt, sed æternum inter se digladiantur circa plures articulos fidei? Quare, ut lites suas finiant, non recurrunt ad clara illa loca, quibus aiunt à Scriptura sacra clare pronuntiari posse sententiam?

R. 2. Gratis & falsò dici nullum esse Scripturæ locum obscurum, cui non respondeat alius locus clarus, quo Scriptura sacra sententiam clare pronuntiat, & pronuntiando, omnem alterius tollit obscuritatem: hoc enim evidenter repugnat experientiae, & contrarium probat perpetua Ecclesiæ praxis. Et verò quotiescumque extitit aliqua de legitimo alicujus Scripturæ sensu propter ejus obscuritatem controversia, Ecclesia semper ad traditionem confugit, ut legitimum illum sensum vel investigaret, vel

contra novatores defenderet, ut patet ex actis Conciliorum.

Prob. 2. Hic agitur de iudice controversiarum, qui possit omnes omnino controversias in materia fidei timere. Atqui hoc non potest Scriptura sacra. Ergo, &c. *Prob. min.* Nam multae fuerunt, & sunt graves fidei controversiae, quarum nulla prorsus mentio sit in Scriptura sacra, utrum v.g. baptismus ab hæreticis collatus eum expressa sanctissimæ Trinitatis invocatione, validus sit; utrum valeat baptismus infantia receptus; utrum exorcismus & aliae ceremoniae, quibuscumque baptismus confertur in Ecclesia, rectè adhibeantur; utrum Symbolum, quod Apostolorum dicitur, si verè Apostolicum; utrum sint plura, quam duo Sacramenta, utrum septem sint; utrum libri Tobiae, Judith, &c. sint Scriptura sacra; & aliae multae, quae proinde per Scripturam sacram decidi nullatenus possunt. Adde ab exordio Ecclesiæ hæcenus plurimas easque graves controversias exortas esse circa verum & legitimum sensum Scripturæ propter ejus obscuritatem, quas ex ipsa Scriptura dirimi non potuisse, & ad earum decisionem ad traditionem recurrendum fuisse docuit experientia.

RESPONSIO III.

Spiritus privatus non est iudex controversiarum in materia fidei.

Prob. Nam spiritus ille privatus, quem Lutherani & Calvinistae volunt esse iudicem controversiarum in materia fidei, vel est privatis cujusque iudicium naturale, vel interna, ut aiunt, Spiritus sancti persuasio, qua verum à falsò discernitur in fidei controversiis. Neutrum dici potest.

Non primum: hominis enim iudicium naturale in rebus præsertim ad fidem pertinentibus, errori maxime obnoxium est, ut constat experientia. Talem autem controversiarum in materia fidei iudicem Ecclesiæ suæ Christum dedisse, quis sanæ mentis dixerit? Præterea, pro controversiarum fidei iudice privati cujusque iudicium naturale qui assignat, assignat pro controversiarum fidei iudice non unitatis, sed divisionis & dissensionis in fide principium (nam ut vulgò dicitur, quot capita, tot sensus, & quod uni naturaliter sapit, alteri insulsus est naturaliter) hoc autem rectè pugnat cum scopo Christi, qui in dando Ecclesiæ suæ controversiarum fidei iudice, unitati fidei providere voluit.

Non etiam secundum: nam vel omnes internam hanc Spiritus sancti persuasionem habent, vel aliqui tantum. Si primum, habent, illam Lutherani & Calvinistae, atque ita cum inter se dissenciant in materia fidei, putà circa præsentiam Christi in Eucharistia, Spiritus sanctus convincitur sibi contrarius esse, simulque verum ut falsum, & falsum ut verum docere, quod est blasphemum & impium. Si secundum, nec constat, nec constare potest sufficienter, quis ex duobus, Luthero v.g. & Calvino, de aliquo fidei articulo, putà de præsentia Christi in Eucharistia, litigantibus, internam illam Spiritus sancti persuasionem habeat; atque ita uterque impunè potest illam prætere, & dicere ab illa sibi causam adjudicari. Unde interna illa persuasio planè inutiliter sententiam fert, & post sententiam laram tam obscura & incerta est veritas fidei, quam ante. Talem autem iudicem, qui certò agnosci non possit ab utraque parte litigantium, quique proinde ut omnino non possit, aut non nisi planè inutiliter possit ferre sententiam, Ecclesiæ ad dirimendas fidei controversias datum dicere, insanire est.

RESPONSIO IV.

Principes seculares non sunt iudices controversiarum in materia fidei. Est contra Anglicanos.

Prob. 1. Ex Apostolo Ephes. c. 4. ubi sic ait: *Eripso (Christus) dedit quosdam quidem Apostolos, quosdam autem prophetas, alios vero evangelistas, alios autem pastores & doctores, ad consummationem Sanctorum, in opus ministerii, in adificationem corporis Christi: donec occurramus omnes in unitatem fidei...* ut non jam

jam simus parvuli fluctuantes, & circumferamur omni vento doctrina, in nequitia hominum, in astutia ad circumventionem erroris. Quibus verbis Apostolus, 1. dicit Christum instituisse regimen Ecclesiae duraturum usque ad finem mundi. Dicit Christum hoc regimen instituisse eo praeteritum sine, ut homines, qui sunt in Ecclesia, in vera fide confirmantur, & in ea cum autoritate continentur, atque defendantur contra haereticorum fraudes & nequitiam. 3. Cum recenset eos quibus hoc regimen, adeoque fideles in vera fide stabilendi & continendi, atque novitates & novitatum fabricatores proscribendi manus commisit Christus, nullam proliis principum saecularium mentionem facit. Ergo, &c.

Prob. 2. Autoritate Patrum, pro quibus omnibus hic nobis sufficient Ambrosius & Athanasius, quorum hic in sua ad solitariam vitam agentes epistola, his verbis Constantium Imperatorem exagitat: *Quis videns eum in decernendo principem se facere episcoporum, & praesidere judiciis ecclesiasticis; non merito dicat eum illam ipsam abominationem desolationis esse, quae a Daniele praedicta est.* Ille vero in sua epistola 32. quae est ad Valentinianum Imperatorem, sic ait: *Si conferendum de fide, sacerdotum debet esse ista collatio.*

Prob. 3. ex perpetua praxi Ecclesiae, in qua controversiarum fidei iudicium ad principes saeculares nunquam delatum est, sed ad Pontificem Romanum, & alios Episcopos, qui tunc regebant Ecclesiam, ut probant historiae Ecclesiasticae, & acta Conciliorum tam particularium, quam generalium, quae variis temporibus ad extinguendas insurgentes haereses celebrata fuerunt.

Confirmatur ex sensu & praxi religiosorum principum, ut Constantini magni, de quo sic loquitur Ambrosius epistola proxime citata: *Si conferendum de fide, sacerdotum debet esse ista collatio, factum est sub Constantino augusta memoria principe, qui nullas leges ante praemisit, sed liberum dedit iudicium sacerdotibus.*

Jovianus, qui non alios rectam fidem docere praesumpsit, sed ipse doceri voluit ab Athanasio, ut traditur in Athanasii vita, ubi de Joviano dicitur: *Scriptum est etiam Athanasio... petens ut ei rescriberet perfectam divinarum dogmatum disciplinam.*

Valentiniani senioris, quem Sozomenus, lib. 6. hist. Eccl. cap. 7. Hypatiano Episcopo, suo & aliorum Episcoporum nomine, congregandae ad corrigendam fidei doctrinam Synodi licentiam petenti, in hunc modum respondisse narrat: *Mihi quidem in laicorum ordine constituto, fas non est huiusmodi negotia curiosius scrutari. Sacerdotes vero, quibus id cura est, seorsum ubicumque voluerint conveniant; cuius responsi meminit Ambrosius in citata epistola.*

Theodosii junioris, qui in sua ad Ephesinam Synodum epistola sic loquitur: *Nefas est, qui sanctissimum Episcoporum catalogo adscriptus non est, illum ecclesiasticis negotiis & consultationibus sese immiscere.* Adde factum septem priorum Synodorum generalium, quas convocarunt Imperatores ad dirimendas fidei controversias: hoc enim facto causarum in materia fidei iudicium ad se non pertinere, palam professi sunt.

RESPONSIO V.

Populus christianus non est iudex controversiarum in materia fidei.

Prob. Ille non est iudex controversiarum fidei, cuius est non docere, sed doceri; non pascere, sed pasci; non regere, sed regi: talis enim est non praescribere, sed audire quid tenendum ut orthodoxum, quidve ut heterodoxum repudiandum sit. Atqui populi christiani est doceri, non docere; pasci, non pascere; regi, non regere: populus enim christianus grex est, cuius pastores sunt Romanus Pontifex, & alii Ecclesiae Episcopi. Gregis autem est pasci & regi, sicut pastorem est pascere & regere. Ergo, &c. Hoc argumentum suggerit S. Gregorius Nazianz. orat. 9. ubi sic

Simonnet Theol. Tom. II.

ait: *Oves, pastores ne pascite, nec supra fines vestros assurgite: satis enim vobis est, si recte pascimini. Iudices non iudicate, nec legislatoribus leges praescribite, non est enim confusio Dei, sed pacis & ordinis. Ne quis igitur caput sit, qui vix manus, aut pes, aut vilius quoddam aliud corporis membrum est.*

Praeterea, si Christus populo christiano controversiarum fidei iudicium commisit, certe voluit à populo christiano controversias fidei dirimi, vel per viam instinctus, seu internae persuasionis à Spiritu sancto profecta, vel per viam discussionis & examinis. Neutrum dici potest. Non primum: nam instinctus ille, & praesentia illa persuasio interna, à Spiritu sancto profecta ad dirimendas fidei controversias, nulli in Scriptura Sacra populo christiano invenitur promissa; nullum illius extat vestigium in traditione; ante Lutheri & Calvinii tempora audita non fuit in Ecclesia, seminarium est discordiarum & haereseum. Unde talem modum dicimendi controversias fidei à Deo esse institutum, impium est asserere: *Non est enim, ut ait Nazianzenus, confusio Dei, sed pacis & ordinis.*

Non etiam secundum: quod enim Christus populo christiano, cuius maxima pars rudium & idiotarum est, quaslibet fidei controversias etiam intricatissimas discutiendi & examinandi, atque ad hunc finem Scripturarum divinarum sensum legitimum perscrutandi, veras traditiones investigandi, Patrum orthodoxorum scripta, & Conciliorum symbola vel decreta expendendi, quantum ad ferendam sententiam opus est, munus contulerit, dicere & evidenter falsum, & stultissimum est.

Dices. In veteri Ecclesia non semel disputationes de causis fidei etiam à piis & sanctis viris institutae fuerunt coram populo christiano tanquam iudice. Ergo, &c.

Pro solutione nota. Duplex distingui potest & debet iudicium, unum scilicet publicum, & alterum privatum. Publicum est illud, quod publicus iudex profert cum auctoritate illud proferendi, & obligandi ceteros ad acquiescendum illi. Privatum iudicium est sententia, quam utraque parte litigantium audita, auditor quisque ut veram elegit, sed eligendo, neminem alium ad sic sentiendum obligat, aut obligare potest.

Ad obj. itaque R. Populo christiano iudicium publicum in causa fidei nunquam attributum esse à viris catholicis, sed solum aliquando ei delatum esse iudicium privatum, & quia tunc fieri nihil poterat, quod in illis utilitatem magis conduceret, publicas à viris catholicis in causa fidei initas esse cum haereticis disputationes coram illo, permittendo illi ut auditis & ponderatis utriusque partis rationibus, quam veller ut melius sentientem sequeretur, Quod recte & prudenter factum ita non diffitemur, quoties bonus disputationis exitus probabiliter sperabitur, nec alius periclitanti fidei subveniendi, & fidelium eversionem impediendi suppetet modus.

Dices. S. Ambrosius epist. 32. ad Valentinianum Imperatorem, iudicium publicum in causa fidei attribuit populo. R. hoc esse falsum. Itaque in hac epistola Ambrosius, 1. iudicium publicum in causa fidei attribuit solis Episcopis: sic enim loquitur: *Si conferendum de fide, sacerdotum debet esse ista collatio.* Superius dixerat: *Si vel Scripturarum seriem divinarum, vel vetera tempora revocemus, quis est qui abnuat in causa fidei Episcopos solere de Imperatoribus christianis (adeoque de christiano populo) non Imperatores) aut populum christianum) de Episcopis iudicare?*

2. Necessitate compulsus, tantum defert populo iudicium privatum in causa fidei: sic enim ait: *Veniant plane si qui sunt ad Ecclesiam, audiant cum populo, non ut quisquam iudex resideat, sed unusquisque de suo affectu habeat examen, eligat quem sequatur. Agitur de istius Ecclesiae sacerdote: si audierit illum populus, & putaverit melius disputare; sequatur.*

Cc

tur.

tur fidem ejus: non inuidebo. Dixi autem, necessitate compellus. Pro quo

Nota. Valentinianus junior, qui favebat Arianis, jussit Ambrosium cum Auxentio Ariano Episcopo de fide disputare in consistorio coram iudicibus laicis, ipso Imperatore, juvene & catechumeno, praeside & arbitrio. Ea qua decebat Episcopum constantia renuit Ambrosius, simulque, quod reliquum erat, ne videretur adversarium reformidare, & de causa sua bonitate diffidere, indeque poena canendi ansam Arianis fumerent, scripsit ad Imperatorem, paratum se ad congregandum cum Auxentio in Ecclesia coram populo, non ut ferret sententiam, qua stare tenerentur omnes, sed ut auditis hinc inde rationibus, quam vellet fidem amplecteretur; quam conditionem securè proponebat Ambrosius, utpotè qui populi Mediolanensis orthodoxiam, ejusque erga Nicenam Synodum devotionem exploratam habebat.

RESPONSIO VI.

Primi pastores seu Episcopi sunt iudices controversiarum in materia fidei.

Prob. 1. ex Apostolo Ephes. c. 4. dicente, Christum Ecclesiae dedisse apostolos, & pastores ac doctores, hoc est, episcopos, Apostolorum successores, quos vocat pastores & doctores, quia pascunt & docent; vel, si vis, quia docendo pascunt gregem Christi; Christum, inquam, Ecclesiae dedisse Apostolos, &c. *ut non sicut parvuli, fluctuantes, & circumferamur omni vento doctrinae in nequitia hominum, in astutia ad circumventionem erroris.* Ergo ex Apostolo, Christus Apostolis, & Episcopis eorum successoribus munus imposuit, fideles in vera fide confirmandi & stabilendi, quae vera sunt docendo, quae falsa proscribendo; dubitationes, quae in materia fidei exoriuntur, resolvendo; lites, quae per hominum haereticorum nequitiam excitantur, decidendo; haereticos ipsos, qui fideles omni modo conantur circumvenire, & erroribus suis inficere, profigando: haec enim omnia necessaria sunt, *ut non sicut parvuli, fluctuantes, & circumferamur omni vento doctrinae.*

Prob. 2. ex constanti & perpetua consuetudine Ecclesiae: nam Ecclesia omnibus aetatibus exortas in materia fidei controversias detulit ad Episcopos, & per Episcopos deciderit. Sic primo saeculo exorta de legalibus controversia ad Apostolos delata fuit, & ab illis definita in Concilio Hierosolymitano. Secundo saeculo controversia de Paschatis celebratione judicata fuit a Victore in particulari Synodo Romana, & ab aliis particularibus Synodis tunc temporis in variis orbis christiani partibus celebratis. Tertio saeculo Novatianorum schismata & haeresim in Concilio Romano proscriptis Cornelius. Quarto saeculo Arianæ haeresis à Nicæno, & Macedonianæ à Constantinopolitano Concilio damnata est, &c.

Prob. 3. ratione. Nam illorum est controversia in materia fidei decidere, quorum est docere fideles, gregem Christi pascere, regere Ecclesiam Dei, bonum fidei depositum custodire: manifestum enim est, tales munus suum ritè obire non posse sine auctoritate dirimendi controversias fidei, de illisque ferendi sententiam, cui sese submittere teneatur populus Christianus. Atqui Episcoporum est docere fideles, juxta illud Matth. c. 28. *Docete omnes gentes*, dictum Apostolis, & in Apostolorum persona Episcopis, qui successores sunt Apostolorum. Item Episcoporum est pascere gregem Christi, juxta illud Joan. c. 21. *Pasco oves meas*, dictum Petro & successoribus ejus, & illud 1. Petri c. 5. dictum Episcopi in propria persona, *Pascite qui in vobis est gregem Dei*. Item Episcoporum est regere Ecclesiam Dei, juxta illud Act. 20. *Attendite vobis & universo gregi, in quo vos Spiritus sanctus posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei*. Item Episcoporum est, custodire depositum fidei, juxta illud 1. Timothei c. 6. *Depositum custodi, devitans prophanas vocum novitates*; & illud 2. ad eund. c. 1. *Formam habet sanctorum verborum, bonum depositum custodi*. Quibus verbis cum Apostolus adhortatur Episcopum ad fide-

bus custodiendum fidei depositum, apertè supponit & significat, hujus depositi custodes à Christo constitutos fuisse Episcopos.

RESPONSIO VII.

Datur in Ecclesia aliquis Judex infallibilis controversiarum in materia fidei.

Prob. Quia datur in Ecclesia judex controversiarum fidei, cujus judicio fideles omnes tenentur acquiescere: alioquin nunquam finirentur controversiae in materia fidei, nunquam finaliter damari possent prava haereticorum dogmata, & post laram à iudice sententiam, adhuc unicuique liberum esset, quam vellet partem amplecti sicque deesset in Ecclesia medium efficax haereticorum contumaciam frangendi, dissidia, quae circa doctrinam in Ecclesia persaepe exoriuntur, compescendi, finales in unius fidei professione continendi: unde brevi destruerentur unitas fidei, & in fide confusio ac diversitas induceretur, sique periret vera Christi Ecclesia contra expressam Christi de perpetuitate Ecclesiae promissionem. Atqui judex, cujus judicio tenentur fideles omnes acquiescere in materia fidei, est in materia fidei infallibilis. Ergo, &c.

Prob. min. Nam si judex ille in materia fidei fallibilis est, fieri potest, ut ferat judicium falsum in materia fidei; adeoque fieri potest, ut fideles omnes teneantur acquiescere judicio falso in materia fidei; & sic fieri potest ut Ecclesia universa erret in fide, quod expressis Christi promissionibus repugnat, & Apostolo affirmanti Ecclesiam esse columnam & firmamentum veritatis. Ergo, &c.

Præterea, datur in Ecclesia judex controversiarum, cujus judicio in materia fidei fideles omnes tenentur adherere assensu firmissimo, & omnem prorsus dubitationem excludente: tenentur enim actu firmissimo credere id quod definit esse de fide, & actu firmissimo discredere id quod definit esse contra fidem; alioquin in iis ferè omnibus, quae fidem spectant, fideles essent sicut parvuli, fluctuantes, & vacillare possent: unde facile contingeret eos circumferri omni vento doctrinae, in nequitia hominum, in astutia ad circumventionem erroris, quod est contra expressam ab Apostolo intentionem Christi. Atqui talem judicem necesse est infallibilem esse in materia fidei: nam si non esset in materia fidei infallibilis, judicia ejus in materia fidei essent errori obnoxia. Et si judicia ejus in materia fidei essent errori obnoxia, non possent rationabiliter fideles eis adherere assensu firmissimo, adeoque ad id teneri non possent: neminem enim teneri posse ad id, quod non potest rationabiliter, per se manifestum est.

RESPONSIO VIII.

Corpus pastorum, cujus caput est Romanus Pontifex, membra verò reliqui Episcopi toto orbe dispersi, est infallibilis judex controversiarum fidei.

Prob. Quia ibi saltem reperitur infallibilitas in decidendis fidei controversiis, ubi reperitur suprema auctoritas illas decidendi, ut per se manifestum est. Atqui suprema auctoritas decidendi controversias fidei reperitur in corpore illo, cujus caput est Romanus Pontifex, membra verò ceteri Episcopi toto orbe dispersi: nam 1. quod in illo corpore sit auctoritas decidendi controversias fidei, patet ex dictis Resp. 6. 2. Quod hæc auctoritas sit suprema, probatur ex eo quod nulla alia aut major, aut etiam aequalis possit assignari in terris. Nec dic majorem esse auctoritatem in ordine ad decidendas fidei controversias in universitate pastorum simul & ovium, quam in sola universitate pastorum: cum enim, ut constat ex dictis Resp. 5. in ordine ad decidendas controversias fidei, nulla sit auctoritas in ovibus seu simplicibus fidelibus, ex universitate ovium conjuncta cum universitate pastorum, non potest relutare aliquid majus in ratione auctoritatis in ordine ad decidendas controversias fidei. Ergo corpus pastorum, cujus caput est Romanus Pontifex, &c. est infallibilis judex

iudex controversiarum fidei. Corpus igitur pastorum, cujus, &c. est infallibilis aequè ac supremus controversiarum fidei iudex.

RESPONSIO IX.

Concilium perfectè œcumenicum est supremus & infallibilis iudex controversiarum fidei.

Prob. Nam Concilium perfectè œcumenicum & dicitur, quia repræsentat totum corpus pastorum in ordine ad statuenda ea, quæ ad fidem vel mores pertinent. Ergo in Concilio perfectè œcumenico residet tota auctoritas corporis pastorum in ordine ad statuenda ea quæ ad fidem vel mores pertinent. Ergo Concilium perfectè œcumenicum habet supremam & infallibilem auctoritatem statuendi ea quæ pertinent ad fidem, adeoque supremus est & infallibilis iudex controversiarum in materia fidei.

RESPONSIO X.

Extra Concilium generale, Romanus Pontifex saltem cum Episcoporum toto orbe dispersorum pluralitate ei consentiente, est supremus & infallibilis iudex controversiarum fidei.

Prob. 1. A pari. In Concilio œcumenico suprema & infallibilis auctoritas, quam habet corpus pastorum ad decidendas controversias fidei, exercetur per Romanum Pontificem, & Episcoporum ibi præsentium pluralitatem ei consentientem; atque ita in Concilio œcumenico Romanus Pontifex, cum Episcoporum ibi præsentium pluralitate ei consentiente, est supremus & infallibilis iudex controversiarum fidei. Ergo similiter extra Concilium œcumenicum suprema illa & infallibilis auctoritas exerceri potest, & exercetur per Romanum Pontificem, & Episcoporum toto orbe dispersorum pluralitatem ei consentientem; atque ita extra Concilium œcumenicum Romanus Pontifex, cum Episcoporum toto orbe dispersorum pluralitate ei consentiente, est supremus & infallibilis controversiarum fidei iudex.

Prob. consequ. Quia pro utroque similis est ratio: nam sicut in Concilio œcumenico, si ibi ad exercitium supremæ & infallibilis auctoritatis, quam habet corpus pastorum ad finiendas fidei controversias, requireretur Episcoporum ibi præsentium totalitas cum Romano Pontifice; vel unico cæteris contradicente Episcopo, nec controversia finire, nec hæresis, quantumvis perniciofa, finaliter damnari posset; & sic v.g. in Nicæna Synodo, in qua Episcopi aliqui Atrii blasphemiam damnare pertinaciter renue- runt, Ariana hæresis non esset damnata finaliter; quod est falsum & absurdum: ita extra Concilium œcumenicum, si ad exercitium illius ejusdem auctoritatis requireretur Episcoporum toto orbe dispersorum totalitas cum Pontifice Romano, vel unico invito Episcopo, controversia, quantumvis periculosa, finire, & perniciofa novitas, quæ vel unum Episcopum auctorem haberet vel patronum, finaliter proscribi non posset, etiam iis circumstantiis, in quibus Concilium œcumenicum convocari & celebrari, moraliter esset impossibile. Christum autem fidei christianæ incolumitati non aliter providisse quis catholicus crederet?

Adde inde etiam securum, quodd cum Episcopi non pauci pro Pelagii erroribus contumaciter steterint etiam post decretum Zozimi, nequidem per illud decretum, quamvis totius ferè orbis Episcoporum subscriptionibus firmatum, causa Pelagii finita fuerit, & ejus hæresis finaliter damnata, quod totius antiquitatis sensui certo certius repugnat.

At inquit. Extra Concilium œcumenicum ad exercitium supremæ illius & infallibilis auctoritatis, quam habet corpus pastorum ad finiendas controversias fidei, non requiritur quidem Episcoporum toto orbe dispersorum totalitas physica; ita ut si vel unus aut alter Romano Pontifici non consentiat, per iudicium à Romano Pontifice latum, cæteris omnibus consentientibus, non finiatur controversia, nec ju-

Simonnet Theol. Tom. II.

dicium illud censei possit iudicium corporis pastorum: at saltem requiritur præter Romanum Pontificem Episcoporum toto orbe dispersorum totalitas moralis.

R. Hoc gratis & perperam dici; unde hoc nego, & dico extra Concilium œcumenicum, Episcoporum toto orbe dispersorum pluralitatem sufficere cum capite: sicut gratis & perperam requireretur in Concilio œcumenico Episcoporum præsentium totalitas moralis, & pluralitas cum capite sufficit ad hoc ut finiatur controversia, & sententia quæ fertur, sit sententia Concilii, adeoque & corporis pastorum, quod Concilium repræsentat.

Ratio pro utroque casu est, quia 1. pluralitas iudicium cum præside sufficit ex natura rei, ut omnibus notum est, ad ferendam sententiam etiam definitivam, quodque Christus amplius quid requiri voluerit ad iudicia Ecclesiastica etiam in materia fidei ferenda, & irrefragabiliter ferenda, nulla prorsus ratione probari potest. 2. Hæc pluralitas est quid fixum & determinatum, omnibus facile obviū, nullum cavillandi aut tergiversandi locum litigantibus relinquens. Unde convenientissimum fuit Christum hac pluralitate capiti conjuncta contentum esse, ut sic promptius & facilius insurgentes novitates prosciberentur, fidelium everfio impeditur, novatoribus qui nullum altercandi finem facere volunt, opprimeretur os, atque hoc pacto communi Ecclesiæ bono melius & efficacius prospiceretur.

E contra cum totalitas moralis supra medietatem dicat excessum non qualemcumque, sed cum cujus tantitas non est ex natura rei certa & determinata, sed pender ab æstimatione morali, quæ diversa est in diversis, ad totalitatem illam moralem pauciores supra medietatem Episcopos alii, plures requirent; imò quorum ntererit, plures & plures successivè exigent, donec ad ipsam totalitatem physicam tantum non perveniatur. Unde vix ac ne vix quidem constare poterit de morali illa totalitate, cujus necessitas inexhaustus erit altercationum fons, dum interea sub illa totalitatis moralis obscuritate impunè pergent novatores errores suos defendere cum magno Ecclesiæ damno, pervertentque plurimos. Ut igitur aliquid certum & determinatum habeatur in hac materia, unum è duobus dicendum est, scilicet vel sufficere pluralitatem, sive cum notabili excessu conjuncta sit, sive non; vel requiri totalitatem physicam. Hoc autem secundum admitti non posse probatum est. Ergo, &c. Sed

Sic tamen adhuc argumentor. Si suprema & infallibilis auctoritas, quam habet corpus pastorum ad finiendas controversias fidei, extra Concilium œcumenicum non exercetur per Romanum Pontificem, & Episcoporum toto orbe dispersorum pluralitatem ei consentientem, sive conjuncta sit cum excessu notabili, sive non; vel quia extra Concilium œcumenicum exerceri non potest nisi per totalitatem physicam, vel quia non potest nisi per totalitatem saltem moralem. Neutrum dici potest. Non primum, ut jam probatum est. Non etiam secundum: nam 1. hæc totalitas non requiritur ex natura rei, & è contra ex natura rei sufficere potest cum capite pluralitas etiam absque notabili excessu. 2. Hujus totalitatis necessitatem à Christo impositam esse, nulla prorsus ratione ostendi potest. 3. Est quid nimis vagum, indeterminatum, & cavillationibus obnoxium, ejusque necessitas gravia tecum afferret incommoda, ut satis declaratum est. Ergo, &c.

Porro Pontifici extra Concilium generale, & in particulari sua Synodo iudicium ferenti de aliqua fidei controversia, pluralitas Episcoporum toto orbe dispersorum consentire potest dupliciter, expressè scilicet, & tacitè: expressè quidem, subscribendo, mandata publicando, vel suffragium suum quocumque alio modo, putà litteris exprimendo; tacitè verò, post evulgationem decreti Pontificii, contra illud non reclamando: cum enim Christus perpetuò assistat, & efficaciter assistat corpori pastorum, ut depositum fidei sibi commissum

Cc 2 ter.

servet integrum usque ad finem mundi, juxta hanc expressam ipsius promissionem Matth. c. ult. *Docete omnes gentes ... Et ecce ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem seculi*; quovis tempore decretum in materia fidei à Pontifice in particulari sua Synodo editum, & postea evulgatum, procurante Christo, Episcoporum dispersorum saltem pluralitati innotescet, quantum opus est ut prudenter ei (dato quòd decretum in materia fidei à Pontifice in sua particulari Synodo editum errori obnoxium esse possit) consentiat vel dissentiat, prout orthodoxum vel heterodoxum videbitur, eique, si fuerit heterodoxum, eodem Christo procurante, illa saltem Episcoporum dispersorum pluralitas certo certius expressè dissensura est reclamando, ne pereat fidei depositum, & Ecclesia universa auctoritate summi Pontificis in errorem inducatur.

Post evulgationem igitur decreti pontificii in materia fidei, non-reclamatio pluralitatis Episcoporum dispersorum certissimum est indicium consensus illius, & quidem positivi, quo positivè decretum pontificium ut rectum, & fidei consonum recipit & approbat, atque sic illud positivè recipiendo & approbando facit iurum; quamvis consensum exterius non exprimat signo aliquo positivo aut solemni, aut saltem publico; unde dicitur decreto pontificio tacitè tantum, & quidem consentit, non quia non consentit actu positivo, quo positivè approbet decretum, sed quia actum illum positivum, quo positivè decretum approbat & adoptat, non aliter exterius prodit, quam per non-reclamationem, quia iudicat taciturnitatem sufficere, aut consensum signo externo positivo & publico manifestatum non expetit summus Pontifex.

COROLLARIUM I.

Decretum fidei in Concilio generali editum à pluralitate Episcoporum ibi praesentium, & à Romano Pontifice confirmatum, finale iudicium est & irrefragabile.

Sequitur ex Resp. 9. & ratio est, quia decretum illud est iudicium Concilii perfectè œcumenici, seu Concilii corpus pastorum perfectè representantis, adeoque est iudicium, suprema & infallibili auctoritate latum. Atqui iudicium, quod suprema & infallibili auctoritate fertur, finale est & irrefragabile. Ergo, &c. Idem prorsus dicendum de decreto, in quo edendo Patres generalis Concilii sequuntur instructionem summi Pontificis, seu sententiam ejus ab ejus legatis in Synodo expositam; sive enim Patres Concilii idem iudicent quod praedixit Pontifex, sive Pontifex idem iudicat quod praedixit Patres Concilii, perinde est ad perfectam Concilii œcumenicitatem, ut per se manifestum est. Quæ contra obijcere possunt hæretici, vel mendacia sunt, vel frivola. Consule Bellarminum lib. 2. de Conciliorum auctoritate c. 6. & sequentibus.

COROLLARIUM II.

Decretum fidei extra Concilium œcumenicum à summo Pontifice in particulari sua Synodo editum, & ab Episcoporum toto orbe dispersorum pluralitate expresso consensu receptum, est definitiva & irrefragabilis sententia.

Sequitur ex Resp. 10. & ratio est, quia decretum illud iudicium est à supremo & infallibili iudice prolatum; vel, si vis, iudicium latum suprema & infallibili corporis pastoralis auctoritate, ad cujus exercitium extra Concilium œcumenicum sufficit Episcoporum toto orbe dispersorum pluralitas, expressè consentiens summo Pontifici, in particulari sua Synodo aliquid decernenti in materia ad fidem pertinente. Atqui iudicium aliquod suprema & infallibili auctoritate latum esse, & tamen non esse definitivum & irrefragabile iudicium, evidentem implicat contradictionem. Ergo, &c.

COROLLARIUM III.

Decretum fidei extra Concilium œcumenicum à summo Pontifice in particulari sua Synodo editum, & ab Episcoporum toto orbe dispersorum pluralitate tacito consensu receptum, est definitivum & irrefragabile iudicium.

Sequitur ex Corollario superiore: decretum enim pontificium tam fit decretum pluralitatis per tacitum consensum, quam per consensum expressum; nam consensus tacitus tam est actus positivus, quam expressus consensus, & tam per illum, quam per hunc, pluralitas decretum pontificium positivè approbat ut rectum, & fidei consonum, & sic approbando adoptat: neque consensus tacitus ab expresso aliter differt, quam quòd hic per signa quadam positiva, ille verò per solam non-reclamationem exterius manifestatur. Atqui decretum pontificium fit verè decretum pluralitatis expressè consentientis Pontifici. Ergo similiter decretum pontificium fit verè decretum pluralitatis, Pontifici tacitè consentientis. Ergo decretum fidei extra Concilium œcumenicum à summo Pontifice in particulari sua Synodo editum, & ab Episcoporum toto orbe dispersorum pluralitate tacito consensu receptum, sententia est iudicis supremi & infallibilis, seu sententia est, suprema & infallibili corporis pastoralis auctoritate lata. Ergo, &c.

Dices. Ad hoc ut decretum pontificium fiat decretum pluralitatis, non sufficit consensus internus, sed præter internum requiritur externus. Atqui tunc tantum pluralitas non solum interius, sed etiam exterius consentit, cum expressè consentit. Ergo tunc tantum decretum pontificium fit decretum pluralitatis, cum pluralitas expressè consentit Pontifici.

R. Concessa maj. neg. min. Itaque pluralitas non solum interius, sed etiam exterius consentit, cum tacitè consentit. 1. Consentit interius: nam habet actum internum positivum, quo positivè approbat decretum pontificium, illudque recipit ut verum, & fidei consonum. 2. Consentit exterius per non-reclamationem; hæc enim non-reclamatio est suo modo signum externum, & cum consensu interno connexum, adeoque est signum sensibile consensus interni, & tam est, quamvis non eodem modo, signum sensibile consensus interni, quam v.g. decreti subscriptio: unde non-reclamatio est verè suo modo consensus externus, sicut consensus externus est decreti subscriptio. Ergo decretum pontificium tam verè fit decretum pluralitatis per consensum tacitum, quam fit per expressum; proindeque decretum pontificium à pluralitate tacito consensu receptum, tam nititur suprema & infallibili auctoritate corporis pastoralis, quam si consensu expresso recipereetur; & sic tam est iudicium finale & irrefragabile. Quod

Confirmatur ex sensu universæ Ecclesiæ: nam v.g. constitutiones Pii V. & Gregorii XIII. contra Bajum editæ, tacito tantum consensu ab Episcopis orbe dispersis receptæ fuerunt, & nihilominus Ecclesia universa eas reveretur ut iudicium finale & irrefragabile, adeoque iudicat illas esse sufficienter receptas, ut verè censcantur esse iudicium corporis pastoralis, hoc est, iudicis supremi & infallibilis controversiarum omnium in materia fidei. Porro ad effugium omne novatoribus ocludendum, hic utiliter quaeri potest, utrum iudicium in materia fidei à Summo Pontifice prolatum, possit esse finale iudicium & irrefragabile, præcisò consensu Episcoporum orbe dispersorum. Sit igitur pro hujus questionis resolutione

RESPONSIO XI.

Iudicium in materia fidei à Summo Pontifice prolatum, & à particulari Romana Ecclesia receptum, est hoc ipso, adeoque præcisò omni tam tacito, quam expresso Episcoporum orbe dispersorum consensu, iudicium finale & irrefragabile.

Prob. Iudicium infallibiliter rectum & verum pro finali & irrefragabili haberi debet: ad quid enim retractaretur, præsertim cum hic agatur de iudicio pro-

prolato à supremo Ecclesiæ pastore, cui à Christo munus fideles omnes in vera fide confirmandi collatum est; adeoque collata est novitates omnes pro scribendi auctoritas? Atqui iudicium in materia fidei à Summo Pontifice prolatum, & à particulari Romana Ecclesiâ receptum, hoc ipso iudicium est infallibiliter verum & rectum. Ergo, &c.

Prob. min. Nam iudicium in materia fidei à Summo Pontifice prolatum, & à particulari Romana Ecclesiâ receptum, non magis potest in sensu composito huius acceptationis falsum esse, & fidei dissonum, quam potest ipsa particularis Ecclesiâ Romana aliquid quod heterodoxum est recipere ut orthodoxum, vel aliquid quod orthodoxum, est repudiare ut heterodoxum. Atqui neutrum potest particularis Ecclesiâ Romana; cum enim sit unitatis centrum, ad quod omnes aliæ Ecclesiæ particulares, quæ cum ea universalem Ecclesiâ constituunt, convenire debent, profitendo scilicet eandem illam fidem, quam ipsa profiteretur, non potest à recta fide deficere, atque ita aliquid heterodoxum ut orthodoxum recipere, vel aliquid orthodoxum ut heterodoxum repudiare nullatenus potest. Sed de hoc jam alias suo loco fusè disputatum est. Ergo iudicium in materia fidei à Summo Pontifice prolatum, & à particulari Romana Ecclesiâ receptum, nullatenus potest falsum esse, & fidei dissonum in sensu composito huius acceptationis, adeoque in sensu composito huius acceptationis, seu, quod idem est, hac supposita acceptatione, infallibiliter verum est, & fidei consonum, præciso omni consensu, &c.

Porro iudicium in materia fidei à Summo Pontifice prolatum recipitur à particulari Romana Ecclesiâ, hoc ipso quod recipitur à Collegio Cardinalium Romæ degentium. Cardinales enim Romæ degentes particularem Ecclesiâ Romanam repræsentant in ordine ad acceptandum vel non acceptandum decretum pontificium. Hinc fit

COROLLARIUM I.

Iudicium in materia fidei, quod à Summo Pontifice profertur in frequenti conventu Cardinalium iudicio consentientium, est iudicium finale & irrevocabile.

Ratio est, quia est iudicium supremi pastoris, in ipsa sui prolatione ab ea Ecclesiâ, quæ centrum unitatis est, adeoque in rebus ad fidem pertinentibus falli non potest, receptum; ac proinde iudicium est supremi pastoris infallibiliter verum & rectum. Atqui iudicium supremi pastoris infallibiliter verum & rectum, non potest non esse finale, & irrevocabile iudicium. Ergo, &c.

Confirmatur. Omne in materia fidei iudicium Sedis Apostolicæ censeri debet finale & irrevocabile. Atqui iudicium in materia fidei prolatum à Summo Pontifice in conventu frequenti Cardinalium huic iudicio consentientium, est iudicium Sedis Apostolicæ. Ergo censeri debet finale & irrevocabile. Consequens patet.

Prob. i. maj. Nam iudicium in materia fidei latum à primo controversiarum fidei tribunali, censeri debet finale & irrevocabile, si tribunal illud sit in fide infallibile. Pater ex terminis. Atqui Sedes Apostolica est primum controversiarum fidei tribunal, est enim prima Sedes, in qua Petrus in sui successoribus impositum sibi à Christo frates suos, hoc est, universos fideles in vera fide confirmandi munus exercere potest & debet, de insurgentibus fidei controversiis iudicium ferendo. Præterea, Sedem Apostolicam esse in fide infallibilem, satis probat unanimis Doctorum omnium Catholicorum consensus. Ergo, &c.

Prob. 2. min. ex vulgatissimo S. Augustini testimonio serm. 2. de verbis Apostoli; ubi ait: *Jam de hac causa duo Concilia missa sunt ad Sedem Apostolicam, inde etiam rescripta venerunt, causa finita est.* Nam iudicium illud, quod dicit S. Doctor finitam fuisse causam Pelagii, continebatur rescriptis Innocentii Pontificis ad præfules Africanos, ut patet ex his S. Do-

Simonnet Theol. Tom. II.

ctoris verbis: *Inde rescripta venerunt*; quibus scilicet causa finita est. Sed iudicium quod rescriptis illis continebatur, latum erat ab ipso Pontifice, ut ex rescriptorum lectione clarum est, nec latum erat à Pontifice, nisi post sufficientem consultationem, & diligens veritatis examen tum Clero Romano initum, adeoque à Pontifice, consilio & suffragante Clero Romano, latum erat. Ergo iudicium illud, quod dicit S. Doctor finitam fuisse causam Pelagii: iudicium erat à Romano Pontifice, consilio & suffragante Clero Romano, latum, adeoque S. Doctor per Sedis Apostolicæ iudicium, intellexit iudicium latum à Romano Pontifice, &c. Sed de hoc adhuc infra.

COROLLARIUM II.

Iudicium in materia fidei, quod à Summo Pontifice profertur in frequenti conventu Cardinalium huic iudicio suffragantium, & postea Episcoporum toto orbe dispersorum pluralitate expresso vel tacito consensu receptum, duplici nititur infallibilitate; infallibilitate scilicet particularis Ecclesiæ Romanæ, & infallibilitate corporis pastoralis.

Pater ex dictis hætenus. Porro quamvis prima infallibilitas non videatur intendi per secundam, quia hoc ipso quod Christus voluit particularem Ecclesiâ Romanam esse unitatis centrum, sine quo rectam fidem tenente subsistere non potest universalis Ecclesiâ, quam idem Christus vult perpetuè durare usque ad consummationem sæculi; tam impossibile est particularem Ecclesiâ Romanam à recta fide deficere, quam perire universalem Ecclesiâ. Secunda tamen infallibilitas superflua dici non potest; plurimum enim non solum ad fideles in vera fide confirmandos, verum etiam ad frangendam novatorum contumaciam conducere potest & conducit tam in Concilio generali, quam extra illud.

ARTICULUS II.

Solvitur obiectio petita à lapsu Liberii, & gestis Synodorum Ariminensis & Seleuciensis.

Ob. 1. Malè dicitur infallibilitatem corpori pastoralis à Christo concessam, inveniri in pluralitate Episcoporum, sive in Concilio generali, sive extra illud. Ergo, &c. *Probabis ant.* Nam contingere potest, ut à recta fide deficiat pluralitas Episcoporum, & aliquando contigit, ut Episcoporum pluralitas à recta fide deficeret. R. nos infallibilitatem corpori pastoralis concessam non ponere in pluralitate Episcoporum præcisè sumpta, sed in pluralitate Episcoporum, Romano Pontifici corporis pastoralis capiti conjuncta, eique consentiente; dicimusque fieri non posse, ut pluralitas Episcoporum cum Romano Pontifice erret in fide, adeoque supremam & infallibilem in decidendis fidei controversiis auctoritatem corporis pastoralis exerceri posse, & re ipsa exerceri per Romanum Pontificem, & pluralitatem Episcoporum ei consentientem.

Ad 1. part. probationis R. dist. Contingere potest, ut à recta fide deficiat pluralitas Episcoporum, dissentiendo à Romano Pontifice; transeat. Dico, transeat, quia hoc gratis asseritur, nec ullatenus suaderi potest: imò verò contrarium, nempe contingere non posse, ut tanto schismate scindatur Ecclesiâ Christi, sufficientissime probatur ex his verbis, *Porta inferi non prevalebunt adversus eam*: & ex eo quod hæc Christi Ecclesiâ non possit non esse catholica. Contingere potest, ut à recta fide deficiat pluralitas Episcoporum, consentiendo Romano Pontifici, N. Hoc enim evidenter repugnat Christo dicenti: *Eccce ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem sæculi*: supple, non solum ne totum corpus pastorale, sed etiam ne membrorum ejus major pars cum suo capite à recta fide deficiat: quia si contingeret corpus pastorale in suo capite & majori parte membrorum suorum à recta fide deficere, periret Ecclesiâ, quia desineret esse catholica. Præterea, à recta fide necessariò deficeret universi-